“Volem crear una col·lecció de referència dels marbres del NW peninsular”

Entrevista a a Silvia González, Hernando Royo Plumed i Anna Gutiérrez Garcia-Moreno

“Volem crear una col·lecció de referència dels marbres del NW peninsular”

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Estudiar l'explotació i ús del marbre de Galícia en època romana. Aquesta és una recerca que té entre mans la Unitat d'Estudis Arqueomètrics de l'ICAC en col·laboració amb la Universidad de Vigo (UVigo)) i el Centre de Recherche en Physique Appliquée à l'Archéologie – Institut de recherches sur les Archéomatériaux (CRP2A-IRAMAT), de Bordeus. Els investigadors són Silvia González Soutelo (UVigo), Hernando Royo Plumed (ICAC) i Anna Gutiérrez Garcia-Moreno (Centre de Recherche en Physique Appliquée à l'Archéologie (CRP2A) – Institut de recherches sur les Archéomatériaux (IRAMAT), Bordeus). Aprofitem que assiteixen al seminari

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

d’arqueometria La explotación y comercio de los recursos naturales al Norte de la Hispania romana: *lapis, metalla, aqua* els dies 9-10 d’octubre a l’ICAC per entrevistar-los.

Sou els primers que estudieu els marbres gallecs des del punt de vista arqueològic.

ins ara no s’ho havia plantejat ningú. Semblava que al nord-oest de la península ibèrica hi havia pocs marbres i que venien del municipi d’O Incio (Lugo), però no se n’havien fet analítiques. Gràcies a aquest projecte els estem caracteritzant i hem vist que n’hi ha molts més i de moltes procedències.

Com ho heu vist?

Fent prospeccions i mostreigs, per determinar quins marbres són locals i de quina pedrera provenen, cosa que de retruc permet saber les vies de distribució i comercialització. A part d’O Incio, hem prospectat zones noves com Mondoñedo, Portomarín, Sarrias, Samos…

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Pedrera d'O Incio (esquerra) i mostreig d'una peça del Museo das Peregrinacións de Santiago de Compostela.

A l'església del poble d'Hospital d'O Incio.

Trobar les pedreres és clau?

L'estudi de les pedreres és important perquè pels marbres importats de l'Imperi romà ja s'han creat col·leccions de referència, i els marbres de la resta d'Hispània també s'estan estudiant des de fa un temps i en tenim mostres al mateix ICAC, però de marbres gallecs no tenim res.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Comenceu de zero!

Sí, i per això fem tres coses: identificar pedreres, fer un mostreig exhaustiu d'aquestes pedreres per caracteritzar els marbres que en surten i comparar-los amb els marbres utilitzats en les peces arqueològiques.

Us durà molt temps?

Uf, és difícil de saber! De moment ja hem fet tres campanyes d'estudi de camp i els resultats que anem tenint demostren que el tema és més complex del que ens pensàvem en començar. Concebem la recerca a llarg termini. Volem tenir resultats immediats però alhora és imprescindible crear una col·lecció de referència, una base de dades dels marbres locals del nord-oest peninsular, i això és molta feina.

Detall de la portalada de l'església

d'Hospital d'O Incio.

Per què?

Encara que sigui de marbres locals, requereix agafar moltes mostres de cada pedrera, perquè el mostreig reflecteixi totes les possibles varietats de marbre, i aplicar moltes analítiques a cada mostra, ja que cada una proporciona dades diferents. Sols així podem arribar a caracteritzar i distingir cada material.

Quants n'heu localitzat?
Per ara, tres. Però a mida que tenim més mostres arqueològiques analitzades veiem que el ventall de marbres és més ampli, i, per tant, que hem de continuar buscant més punts d'extracció.

Pot ser que els marbres gallecs s'exportessin?
Podria ser... Però en tot cas fins ara era impossible saber-ho!

Aflorament de marbre d'O Incio.

Abans esmentàveu el marbre d'O Incio. Com és?

Blanc gris, normalment de gra fi, però pot presentar aspectes molt diversos. De vegades és blanc amb bandes grises que poden ser més o menys gruixudes però força paral·leles. Altres vegades és més gris amb bandes blanques. De vegades també fa aigües o vetes. El trobem sobretot en capitells, però també en epígrafs, columnes, llindars, petites peces com

morters… Tot d'època altimperial, perquè a Galícia pràcticament no hi ha materials d'època republicana.

El seminari fet a l'ICAC el 10 d'octubre ha sigut homenatge al Dr. Aureli Àlvarez. Qui és per vosaltres?

El professor Àlvarez ha estat una figura pionera en l'estudi dels materials lapidis en època antiga a la península ibèrica. Des dels anys 70 col·labora amb la Prof. Isabel Rodà de manera molt estreta, creant el LEMLA (Laboratori per l'Estudi dels Materials Lapidis a l'Antiguitat) a la UAB i participant activament en els projectes de recerca. Hem tingut la sort de treballar amb ell des de fa anys i, és, per nosaltres, un referent i un mestre!

Imatges de la Sala d'actes de l'ICAC i de grup en motiu de l'homenatge a ***Aureli Àlvarez*** *el 10 doctubre del 2014.*

Nota. El projecte *Marmora* Galicia s'inscriu dins del Projecte d'I+D+i del MICINN titulat "La explotación y comercio de los recursos naturales al Norte de la Hispania romana: lapis, metalla, aqua" (HAR2011-25011), dirigit per la Dra. Isabel Rodà de Llanza (UAB-ICAC).

Text i retrats: Carme Badia i Puig

Resta de fotos: Unitat d'Estudis Arqueomètrics de l'ICAC

Octubre del 2014

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)